

81e jaargang – 12 januari 2001 – nr. 1
Verschijnt elke twee weken

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Elsevier bedrijfsinformatie bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire Beslissingen.

Redactie

mr. S.O.H. Bakkerus
mr. A.S. Fransen van de Putte
mr. P. Habermehl
mr. W. Heemskerk
dr. L. Hesselink
mr. A.A.M. van der Meer
mr. M. Middeldorp
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
mr. M. Ynzonides

Bladmanagement

mr. P. Habermehl
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Ynzonides
dr. L. Hesselink (Elsevier)
dr. H. Buskes (Orde van Advocaten)

Eindredactie

Linus Hesselink

Redactionele bijdragen

t.a.v. L. Hesselink
Elsevier bedrijfsinformatie bv.
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
email: l.hesselink@ebi.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Bijdragen voor het Orde-deel

Nederlandse Orde van Advocaten,
Postbus 30851, 2500 GW Den Haag,
tel. 070-3353535, fax 070-3353531.
Zie ook: www.advocatenorde.nl

Beeld

Vormgeving: VILLA Y, Andre Klijnsen
Tekeningen: Floris Tilanus, Ron van Dalen
De Pinguïn: W.C. van Manen, Stichting
Advocaten voor Advocaten

Lay-out

Dimitry de Bruin, Den Haag

Correctie

Irene Groothedde, Amsterdam

Druk

Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties

Brouwer's Direct Marketing bv
Postbus 90, 2380 AB Zoeterwoude
tel. 071-5897621, fax 071-5890580
e-mail: bdbmbv@euronet.nl
Advertentietarieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: f 3,55 per mm bij een
kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 2: 12 januari 2000
afl. 3: 26 januari 2000

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531. Niet-leden betalen f 290 per jaar (incl. BTW, verzendkosten en jaarband). Studenten 50% korting. Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Elsevier Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden; Elsevier bedrijfsinformatie bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. Tel. 0314-358358, fax 0314-349048, e-mail: klantenservice@ebi.nl
Losse nummers: f 15

© Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit blad mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (art. 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Van de deken Vuile was

mr. M.W. Guensberg

Op zowel Europees als nationaal niveau is de strijd tegen het witwassen van 'vuil geld' geïntensiveerd. In Nederland behandelt de Tweede Kamer een wijziging van het Wetboek van Strafrecht waarin het witwassen van opbrengsten van misdrijven strafbaar zal worden gesteld. Het Europees Parlement behandelt begin 2001 een voorgestelde wijziging van de Anti-witwasrichtlijn (91/308/EEC) die uiteindelijk in de Nederlandse wetgeving zal moeten worden geïmplementeerd.

In de wetgevingstrajecten wordt ruimschoots aandacht besteed aan de rol en de positie van advocaten en het spreekt voor zich dat de Orde zich actief en slagvaardig in de discussies mengt. Vooral met de beoogde meldplicht voor advocaten die, als het tegenzit, zal worden opgenomen in de Anti-witwasrichtlijn overschrijdt de Europese wetgever de grens van wat in rechtstaten nog betamelijk is. Eigenlijk is de gedachte om willens en wetens misbruik te willen maken van de vertrouwelijkheid die tussen advocaten en hun cliënten behoort te bestaan zonder meer verwerpelijk. Inmiddels voeren de Europese balies, ook de Nederlandse, actie bij het Europarlement om de zaak nog ten goede te keren en om het wat doorgeschooten 'incassodenken' van de Ministers van Financiën bij te stellen. Het grote belang van het innen van belastinggeld moet wijken voor het hogere rechtstatelijke belang van eerlijke rechtspleging.

Wat minder boos en bezorgd ben ik over de beoogde witwasbepalingen in ons Wetboek van Strafrecht. Een advocaat die redelijkerwijs moet vermoeden dat hij wordt betaald met gelden afkomstig uit een misdrijf, zal zich in beginsel schuldig maken aan heling of aan het nieuwe delict van witwassen. Dat is een begrijpelijke en ook niet onredelijke benadering van de problematiek. In de Kamerbehandeling is terecht aan de orde gekomen dat er wel sprake is van een spanningsveld tussen de strafrechtelijke norm – 'Gij zult niet helen of witwassen'

Pijnlijk is dat de suggestie van witwassen door advocaten blijft hangen zonder dat er concrete aanwijzingen zijn

– en het recht van eenieder op rechtsbijstand door een advocaat (art. 6 EVRM). Een advocaat heeft immers nauwelijks mogelijkheden om de herkomst van gelden van zijn cliënt te traceren en bovendien is onduidelijk hoe een advocaat in gevallen waarin het geld van zijn cliënt 'verdacht' is aan een behoorlijke honorering zou kunnen komen. Het kan aldus voorkomen dat een advocaat ongewild en juist omdat hij van oordeel is dat een rechtzoekende zijn onmiddellijke bijstand behoeft, zelf in de problemen komt. Dat gevaar kan in de praktijk overigens worden ingedamd als de advocaat een redelijk honorarium in rekening brengt en als hij staat op girale betaling van zijn declaraties. Als er aanwijzingen zijn dat de opdracht aan de advocaat (mede) strekt tot voorbereiding, ondersteuning of afscherping van onwettige activiteiten, dan zal een advocaat zich onmiddellijk moeten terugtrekken. Doet hij dat niet dan stelt de advocaat zichzelf bloot aan zowel tuchtrechtelijke als strafrechtelijke vervolging.

De Minister van Justitie heeft de Orde verzocht om de 'Richtlijnen ter voorkoming van betrokkenheid van de advocaat bij criminele handelingen' nog eens tegen het licht te houden en te bezien of aanpassing of verduidelijking nodig is. De Orde gaat op dat verzoek in: een werkgroep zal de evaluatie van de Richtlijn voor haar rekening nemen. Als aanscherping van de Richtlijn wenselijk en mogelijk blijkt zonder dat de kernwaarden van ons beroep worden aangetast, dan ligt het in de rede om ervan uit te gaan dat die er komt.

Pijnlijk en zorgwekkend is wel dat de suggestie van witwassen door of met behulp van advocaten steeds maar boven de markt blijft hangen zonder dat er concrete aanwijzingen zijn dat advocaten op dit vlak een relevante rol spelen. Tegen de nog immer onbewezen verdachtmakingen bestaat echter maar één goede remedie. Houd u verre van alles wat met witwassen te maken heeft, tenzij u als raadsman optreedt voor iemand die daarvan wordt verdacht. Leest u allen de 'Richtlijn voorkoming betrokkenheid misdrijven' nog eens goed door en doe bij gereede twijfel de vuile was de deur uit.